

N:o 67.

A/ Herr **Magnus Svensson:** Angående beviljande af ökad understöd åt folkskolor med examinerade lärare m. m.

För hvarje fosterlandsvän vore det orätt att icke tacksamt erkänna den omvårdnad, som Statsmagterna haft om folkbildningen och om medlen för densamma höjande, nemligen vår så kallade folkskola; men man kan likväl icke blunda för nödvändigheten att kraftigare än hittills understödja kommunerna i deras bemödande, om det med folkskolan åsyftade ändamålet skall vinnas. Staten har en så mycket större förpligtelse dertill, som den hittills på den egentliga folkbildningens förkofran nedlagt en jemförelsevis ringa omkostnad, under det att den med rikliga anslag utrustat landets högre undervisningsanstalter, universiteterna och elementarläroverken.

Det är ej tillräckligt att en folkskola finnes för hvarje socken och pastorat, utan afseende på folkmängden och den långa väg, som distriktets barn hafva till skolan, utan bör man tillse att densamma så organiseras och förläggas, nemligen att distriktet så ordnas, att skolan blifver tillgänglig för alla distriktets barn.

Dels nya, dels utvidgade folkskolor erfordras fördenskull i de flesta pastorater. Detta tror jag kan icke vinnas med de anordningar, som hittills äro gifna för kommunernas understödjande; men jag tror, att hvarje kommun, som vaknat till medvetande af bildningens värde, skulle till det yttersta anstränga sig för upprättande af tillräckliga folkskolor med vederbörligen examinerade lärare, om man på förhand vore försäkrad att genom Statens bidrag hafva ett bestämdt understöd att påräkna för skolbyggnadernas uppförande och skollärares aflöning.

Jag vågar därför föreslå:

att Riksdagen må anslå den summa att årligen utgå, som erfordras till understöd för folkskolor med examinerade lärare, så att hvarje sådan skola årligen bekomme Trehundra Riksdaler Riksmünt, deri inberäknadt hvad distriktet uppbär såsom folkskoleafgift till följd af den förut anslagna kapitationsafgiften. — Vidare föreslås, att den fond, som Rikets

Ständer afsatt för understödjande särskildt af mindre och fattigare kommuner, med afseende på aflönandet af folkskolelärnarne, må förhöjas till det belopp, att sådana kommuner kunde derifrån understödjas, äfven med afseende på uppförandet af nya eller utvidgade skolhus.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1867.

Magnus Svensson,
från Skaraborgs Län.

N:o 68.

Af *Herr Magnus Svensson: Angående ändring af 26 Kap. 4 § Byggningsbalken i fråga om byggandet af tingshus och härads-fängelse.*

Enär den satsen, att alla böra vara lika inför lagen, allt mer och mer gör sig gällande, har man högsta anspråk på att alla som ega skydd af lagen böra bidraga till densammas upprätthållande och skipande. Det bör derföre vara en oafvislig fordran på dem, som af en eller annan orsak varit befriade från prestationer, att i likhet med öfrige bidraga till desammas fullgörande, deribland skyldigheten att bygga tingshus och fängelse.

Af dessa anförda skäl får jag vördsamt föreslå:

att sista punkten af 4 § i 26 Kapitlet Byggningsbalken utslutes, hvarigenom alla efter hemmanstalet blifva skyldiga att i byggandet af tingshus och fängelse delta.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1867.

Magnus Svensson,
från Skaraborgs Län.